

בריטניה: שכונת התיקווה של לונדון

הגמל. אבל האחריות הפוליטית נופלת אך ורק על שיכמה של מרגרט תאצ'ר.
איזורים כמו בריקסטון פרושים לאורכה של אנגליה, בעיקר בערי התעשייה שבהן מכה האבטלה ללא רחמים. קשה להאמין שהמהומות בדרום לונדון הן המילה הראשונה.

פולין:

מה יקרה לקאניה?

כאשר עולם קטן קבע, לפני חמישה חודשים, שפליין שה סובייטית לפולין איננה עניין של יום-יומיים, עורר הדבר תגובה נזעמת. חבר טוב מקיבוץ גור, אפילו טילפן להביע את אכזבתו. היום גם אלכסנדר הייג, כבר לא מדבר על סכנה מיידית.

כדאי להבהיר, שהסובייטים היו רוצים מאוד לחסל את סולידריות בפרט, ואת התופעה המרנינה של דימוי קראטיזציה בחברה הפולנית בכלל. אם עד כה לא ניסו לממש את רצונם, הרי זה אך ורק בשל האילוצים הבינוניים והעובדה שהם מעצמה בנסיגה, או לפחות היו במצב זה עד שבא רונאלד רגן והחזיר אותם, ברוב תבונה, לאפריקה ולאמריקה הלאטינית.

ברור שהסובייטים עדיין רואים בתופעות הדימוקראטיות בפולין סכנה לעצם קיומם. עתה הם מבקשים לשייך מור, לפחות על צביון שמרני למפלגה, ובהקשר זה רואים משקפים בינלאומיים את הידיעות על כוונות הסובייטים להדיח את מזכיר המפלגה המתון, סטאניסלאב קאניה. צעד זה נועד לפייס את הניצים במוסקבה אבל הוא עלול להצית אש חדשה בפולין, ולהקדים את העימות אותו מבקש לייאונד ברונייב לדחות בכל מחיר. אין ספק שפולין תוסיף להעסיק את כליהתיקשורת העולמיים בשנה הקרובה.

גוד לחוק נגד אפלייה גיועית הקיים בבריטניה. אבל הבעיה העיקרית היא היחסים עם המשטרה. גיוענות במדים. כמו בבריטניה, לפני שנה, פרצו המהומות בבריקסטון על רקע נוכחות מישטרית מוגברת. המישטרה ניסתה לערוך חיפוש בתחנת מוניות של שחורים, ברחוב הראשי של השכונה. הוויכוח השיג רתני הפך להתפרצות אלימה. אין ספק שקהילת בריקסטון טון כולה (בה גרים גם הרבה לבנים מתקדמים, סוציאליסטים הפועלים להבנה בין הגזעים) מתייחסת בחשד

מוצדק מישטרה. כל בריטניה יודעת שרוב השוטרים, שלא לדבר על הפיקוד הבכיר, נוטים לימין. רבים מהם תומכים בסתר בתנועה הניאוןאצית נאשיונאל פרונט, ומתייחסים בסלחנות לתעמולה פאשיסטית במוקדי-מתיחות. מעצרים שרירותיים של שחורים, מכות ועלבונות על רקע גיועני הם מעשים שבכל יום. אומר על כך עובד קהילתי שחור בבריקסטון, אנתוני טסאר: „שחצנות המישטרה היתה הקש ששבר את גב

עשרות מכוניות שרופות, בינה המונית בחנויות כל גודלות. פאב שרוף עד היסוד, מאה שוטרים פצוץ עים — השבת השחורה בבריקסטון הפכה את השכונה הנידחת והעלווה בדרום-לונדון למוקד-חדשות מרתק בכל כליהתיקשורת העולמיים. גם הטלוויזיה והעיתונות בישראל הביאו את סיפור בריקסטון במינון הרגיל: הרבה מאוד מה וכמעט כלום למה.

כדאי להבהיר כמה עובדות. 29% מתושבי בריקסטון הם שחורים, 62% לבנים. יתר התושבים הם מהגרים ורים מקפריסין, מאלטה, אמריקה הלאטינית וויאטנאם. המהומות לא היו על רקע בין-גיועני בלבד, התושבים הלבנים בבריקסטון לא נפגעו, ומארגני ההפגנות ראו בהן התקוממות של הקהילה כולה נגד המישטרה. למשקפים ניטראליים אין ספק שהאוכלוסיה השחורה בבריטניה סובלת ממצוקה כלכלית, מבעיות שיכון חמור, רות, מאבטלה ומאפלייה גיועית בלתי-רישית, אבל חריפה. 35 אחוז (!) משני מיליוני השחורים בבריטניה הם מובטלים! כל הצעדים שננקטו על-ידי ממשלת הלייבור, להקלת המצוקה במרכזי ההגירה, בוטלו על-ידי ממשלת מרגרט תאצ'ר. רוב המדריכים הקהילתיים, שי גויסו כדי לסלק נוער מובטל ומלא מרידות מהרחובות, פוטרו מעבודתם בשל הקיצוצים בתקציב. התחרות הקשה על כל משרה פנוייה הגבירה עוד יותר את המתח בין הגזעים. בשנה וחצי האחרונות נרשמו אלף מיקריית-קליפה נגד שחורים, שבוצעו על רקע גיועני על-ידי נאצים וקבוצות פאשיסטיות אחרות.

פאב של נאצי. בבריקסטון עצמה שורת אבטלה קשה בקרב הנוער השחור. כ-60% מהשחורים בגילים 16-19 מסתובבים ברחובות ללא שמץ של סיכוי להשיג משרה כלשהי. רבים מהנוער השחורים האלה עברו בהצלחה את בחינות-הבחרות והם שואפים לחיים טובים יותר מאשר אלה של הוריהם, שואבי המים וחוטבי היריעים של החברה הבריטית.

על רקע זה מקצינה התגובה נגד גילויים משפילים של אפלייה גיועית. הפאב שנשרף בבריקסטון שייך לפרוינאצי, שמסרב באורח שיטתי לשרת שחורים, בני

דרום אפריקה:

מי מנייס עובדים ישראליים?

בספר הטלפונים אי אפשר לגלות חברה הקרוייה טכנופלאן מאן פאוור. את נייר המיכתבים שלה מעטר, אמנם, סמל הדומה קצת לסימלה של חברת כור, אבל בהעדר כתובת מפורטת ומיספרי טלפון, קשה מאוד מלאכת האיתור.

המיכתב, שצילומו מתפרסם בעמוד זה כשירות לקורא, לא משאיר מקום לספקות. טכנופלאן מאן פאוור עוסקת בגיוס עובדים לפרוייקטים בדרום-אפריקה. תחת הקטיגוריה הכללית — מיפעלים שונים ומישרדיית-כנון — מחפשת החברה עובדים טכניים, רצוי רווקים או נשואים בלי ילדים, מפרטת את תנאי התעסוקה. החברה חיפשה לא פחות מאלף עובדים במיקצועות שונים עבור מדינת האפרטהייד.

המהנדס שהביא את המיסמך לעולם קטן טען, שקיבל אותו מהחברה שאינה אלא סוכנת-מישנה של חברת כור ההסתדרותית. הוא עצמו, אורח אורוגואי שגויס לעבודה בדרך-באמצעות חברת מאן כור, הופנה מאוחר יותר לטכנופלאן כדי לקבל משרה בדרום-אפריקה.

זהירה וזהרנית. במרכזיה בחברת כור תעשיות בע"מ, ברח' שאול המלך 8 בתל-אביב, לא שמע איש על טכנופלאן. אבל המרכזנית ידעה לספר שבקו פנימי 223 עובדת אשה בשם שושי, העוסקת בגיוס עובדים למיפעלי כור בדרום-אפריקה. שם המחלקה הוא דווקא כור אטיה...

שושי הנ"ל שוחחה בקו השני. חברתה לחדר אמרה, שהבחורה המטפלת באירגון עובדים לדרום-אפריקה תשוחח עימנו מייד. אבל שושי עצמה היתה זהירה וחשדנית. הכחישה כל מידע בנוגע לטכנופלאן או לדרום-אפריקה.

אין לה שום שמואל סולר, דובר ההסתדרות, לא הועילה הרבה. סולר היה אדיב, טען שאין על מושג עם נעשה ככור, „שהיא אימפריה פנוי עצמה“. סולר הפנה אותנו לדוברת כור, רחל שילה. לבקשתה הצגנו שלוש שאלות ספציפיות:

- (א) האם קשורה חברת טכנופלאן מאן פאוור לקונצרן ההסתדרותי כור?
- (ב) האם יש לכור פרויקטים בדרום-אפריקה שבהם מועסקים ישראלים?
- (ג) האם יש לכור סוזר חוץ ולכור מתכת קשרים כלכליים עם דרום-אפריקה?

24 שעות מאוחר יותר הכחישה הדוברת כל קשר עם חברת טכנופלאן, או עם דרום-אפריקה, ולא התייחסה כלל לשאלה השלישית. העולם הזה יקבל בתודה כל מידע בעניין זה, שהוא בעל חשיבות ציבורית, לאומית ובינלאומית רבה.

technoplan man power

9.4.80

הירוי: כמספר לעבודה בחו"ל

במשך לפנייה אלנו, הרינו לאשר בחוזה קבלת השאלון והחזרתו המפורטת שלחתי אלינו. אנו מחנכים בזאת להעביר אליך מספר פרטים הנוגעים למקשר.

1. **ארץ היעד** - דרום אפריקה.
2. **מקום העבודה** - במפעלים שונים ובמחנה הכנון.
3. **שכר חודשי** - לעובדים על בסיס של חוזה זמני \$12-\$15 בעד לשעת עבודה בהתאם למקצוע ולכישורי המועמד. חודש עם אפשרות להוסיף עד 12 חודשים נוספים. לעובדים על בסיס של חוזה קבוע \$1,400-\$2,000 לחודש.
4. **תנאי העבודה** - מועמדים לעבודה ע"י חוזה זמני יוחממו על חוזה עבודה לתש"נ 6-12 חודש עם אפשרות להוסיף עד 12 חודשים נוספים. מועמדים לעבודה ע"י חוזה קבוע יוחממו על חוזה עבודה למשך שנתיים עד חמש שנים.
5. **שעות העבודה** - לעובדים ע"י חוזה זמני - מינימום 200 שעות עבודה בחודש אם אפשרות ל"שעות נוספות" בהתאם לצרכים ולרצון העובד. עובדים ע"י חוזה קבוע - 9 שעות עבודה רגילות, 9 ימים בשבוע. במקרים בודדים גם עבוד בשבתות.
6. **שליטה באנגלית** - יועדו מועמדים הפולטים באנגלית, לפחות ברמה טכנית סבירה.
7. **הגורים וכלכלה** - תינתן עזרה כספית למפעלים השונים בהם יועסקו המועמדים, כמו כן יכסה המעסיק את הוצאות הביטוח הרפואי לעובד. כלכלה ע"י חוזה העובד.
8. **מספחות** - יועדו עובדים רווקים או נשואים שיצאו לארץ היעד כגפם. עובדים ע"י חוזה זמני, הרוצים לצרף אליהם את משפחתם - כל האחריות לריור ולאירגון מערכת החיים המספחיתים החול על חוזה בלבד. לעובדים בחוזה קבוע תינתן עזרה מספית בסידור וארגון חיי משפחה בקהילה.
9. **טיסה** - הטיסה לארץ היעד, חלוף וחזרה ע"י המעסיק. הטיסה חוזרת לעובד בלבד.
10. **חיתום חוזה** - המועמד יחתום על החוזה מצידו בעת התקבלו לעבודה בישראל. המעסיק יחתום על החוזה בדרום אפריקה וזמן חודש מיום חתימת עובדו של המועמד.
11. **איצת עבודה** - חיתום החוזה וקבלת העובד לעבודה תלויה בקבלת אשרת עבודה בדרום-אפריקה. לצורך קבלת האשרה, חייב כל מועמד לראי יוצא מן הכלל, להציג תעודת זיכרון משרתית שניתן לקבלה בכל חמנה מטרה המטפחת לאיזור מגורים. כמו כן, יהיה על המועמד להציג תעודות שונות גיוענות לזיושט שלטונית. דרום אפריקה.
12. **מיון וקבלה** - השאלונים שגויסו למטרותינו נשלחו כבר לדרום אפריקה למיון ואסונו. אנו מקווים כי תוך חודש ימים נחיל לסבל את הרישיות והאשדות לעובדים לפי מידת התאמתם והצרכים השונים. עם קבלת הרישיות לפי המספר הסודי וזמן לא יאוחר משי לצורך מיון סופי וקבלה לעבודה. הורעה על מקום מועד המספחת חישלה מועד מאוחר יותר.
13. **מטר הוויזון** - ע"י חתומים הנחמאים כרוג בידור, נהיה זקוקים לכ-1000 עובדים במקצועות השונים בדרום אפריקה. תהליך המיון והקבלה הינו מסתור ולא תלוי רק בנו, אלא לרוב כשיה ופתחו חוכנויותי נא הודע לנו על כך בבכתי וברשימת.

ד"ר יעקב רב
מנהל

טכנופלאן - בישראל
p.o.b 22485